

Tunnistetiedot poistettu

Käännös

C-303/20 - 1

Asia C-303/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

8.7.2020

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Sąd Rejonowy w Opatowie (Puola)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

27.9.2019

Kantaja:

Ultimo Portfolio Investment (Luxemburg) S.A.

Vastaaja:

KM

VÄLIPÄÄTÖS

Opatów, 27.9.2019

Sąd Rejonowy w Opatowie I Wydział Cywilny (Opatówin piirioikeus, I siviiliasioiden osasto) kokoonpanossa:

--

käsiteltyään 27.9.2019 Opatówissa

istunnossa

maksua koskevaa

asiaa, jossa asianosaisina ovat Ultimo Portfolio Investment (Luxemburg) S.A.,

FI

kotipaikka Luxemburg, ja

KM,

päättää:

esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavan oikeudellisen kysymyksen:

- I. Onko Puolan sääntöjenvastaisuuksista annetun lain (Kodeks wykroczeń) 138c §:n 1 momentissa säädetyllä seuraamuksella kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 8 artiklan 1 kohdassa säädetyn kuluttajan luottokelpoisuuden arvioimista koskevan velvollisuuden noudattamatta jättämisestä pantu asianmukaisesti ja riittävällä tavalla täytäntöön kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 23 artiklassa jäsenvaltiolle asetettu velvollisuus säätää kansallisessa oikeudessa tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia siitä, että luotonantaja rikkoo velvollisuutta arvioida kuluttajan luottokelpoisuus?
- II. lykätä asian käsittelyä (siviiliprosessilain (kodeks postępowania cywilnego) 177 §:n 1 momentin 3¹ kohta) **[alkup. s. 2]**

27.9.2019 tehdyn päätöksen

PERUSTELUT

- I. Kansallisen oikeuden säännökset
 - a) **Kulutusluotoista 12.5.2011 annetun lain** (ustawa o kredycie konsumenckim; yhtenäistetty teksti Dz.U. 2019.1083; jäljempänä kulutusluottolaki) **9 §**
 1. Luotonantaja on ennen kulutusluottosopimuksen tekemistä velvollinen arvioimaan kuluttajan luottokelpoisuuden.
 2. Luottokelpoisuus arvioidaan kuluttajalta saatujen tietojen, asiaankuuluvista tietokannoista tai luotonantajan rekistereistä haettujen tietojen perusteella.
 3. Kuluttajan on esitettävä luotonantajan pyynnöstä luottokelpoisuuden arvioimiseen tarvittavat asiakirjat ja tiedot.
 4. Jos luotonantaja on pankki tai muu laissa luottoja myöntämään valtuutettu laitos, luottokelpoisuus arvioidaan 29.8.1997 annetun pankkilain (Prawo

bankowe) 70 §:n ja muiden näitä toimijoita sitovien säännösten mukaisesti ottaen huomioon 1–3 momentti.

b) sääntöjenvastaisuuksista annetun lain (kodeks wykroczeń) 138c §:n 1a ja 4 momentti

1a mom. Tämä sama rangaistus (sakkorangaistus) määrätään sille, joka tehdessään kuluttajan kanssa kulutusluottosopimuksen ei täytä velvollisuutta arvioida luottokelpoisuus. [alkup. s. 3]

4 mom. Jos elinkeinonharjoittaja on toimija, joka ei ole luonnollinen henkilö, 1–3 momentin säännöksissä tarkoitettussa vastuussa on henkilö, joka johtaa yritystä, tai henkilö, joka on valtuutettu tekemään sopimuksia kuluttajien kanssa.

c) sääntöjenvastaisuuksista annetun lain 24 §

1 mom. Sakon määrä on 20–5 000 Puolan zlotya (PLN), ellei tässä laissa toisin säädetä.

2 mom. Jos sääntöjenvastaisuudesta, joka on tehty taloudellisen edun saamiseksi, on määrätty vapausrangaistus, tämän rangaistuksen lisäksi määrätään myös sakko, paitsi jos sakon määrääminen ei olisi tarkoituksenmukaista.

3 mom. Sakkoa määrättäessä otetaan huomioon tekijän tulot, hänen henkilökohtainen ja perhetilanteensa, varallisuussuhteet sekä tulonhankintamahdollisuudet.

d) sääntöjenvastaisuuksista annetun lain 45 §

1 mom. Sääntöjenvastaisuus ei enää ole rangaistava, jos sen tekemisestä on kulunut vuosi; jos menettely on pantu vireille tänä ajanjaksona, sääntöjenvastaisuus ei enää ole rangaistava kahden vuoden kuluttua siitä, kun tämä ajanjakso on päättynyt.

II. Tosiseikat ja asian olosuhteet

Luotonantaja Aasa Polska S.A, jonka kotipaikka on Varsova, ja vastaaja KM tekivät 23.5.2018 (kulutusluottoa) koskevan lainasopimuksen, jonka numero on 40725167. Luoton kokonaismääräksi vahvistettiin 5 000,00 PLN ja maksettavaksi kokonaismääräksi 8 626,58 PLN. Maksettava kokonaismäärä muodostui seuraavista maksuista: luoton pääoma 5 000,00 PLN, pääomalle laskettava korko koko laina-ajalta 536,58 PLN, järjestelystä perittävä [alkup. s. 4] maksu 2 490,00 PLN ja maksu luoton hallinnoinnista 600 PLN. Luotto piti maksaa takaisin 24:ssä 408,00 PLN:n suuruudessa erässä 22.6.2018 ja 22.5.2020 välisenä aikana.

Vastaajaa koskivat kyseisen sopimuksen tekopäivänä sitoumukset, jotka perustuivat 23 laina- ja luottosopimukseen. Näihin kaikkiin sopimuksiin

perustuvan saatavan määrä oli 261 850,00 PLN ja näihin sitoumuksiin perustuvien kuukausierien yhteismäärä oli 8 198,00 PLN. Vastaajan sitoumukset olivat 24.6.2019 yhteismäärältään 163 500,00 PLN.

Vastaajan puolisoa (AB) koskivat kyseisen sopimuksen tekopäivänä sitoumukset, jotka perustuivat 24 laina- ja luottosopimukseen. Näihin kaikkiin sopimuksiin perustuvan saatavan määrä oli 457 830,00 PLN ja näihin sitoumuksiin perustuvien kuukausierien yhteismäärä oli 9 974,35 PLN.

Vastaaja työskenteli kyseessä olevan sopimuksen tekopäivänä työsopimuksen perusteella ja sai palkkaa 2 300,00 PLN nettona. Vastaajan puoliso ei ollut työssä eikä hänellä sairauden vuoksi ollut tuloja.

Kyseinen sopimus tehtiin luotonvälittäjän myötävaikutuksella. Luotonantaja ei ennen sopimuksen tekemistä tehnyt toteamuksia vastaajan taloudellisesta tilanteesta eikä hänen sitoumustensa määrästä. Luottosopimuksen tekemistä edeltävässä keskustelussa ei esitetty mitään vastaajaa ja hänen puolisonsa taloudellista tilannetta eikä etenkin heidän tulojensa ja sitoumustensa määrää koskevia kysymyksiä.

Kyseiseen lainasopimukseen perustuva saatava myytiin Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) S.A:lle, jonka kotipaikka on Luxemburg.

Luotonantajan oikeusseuraaja nosti KM:ää vastaan kanteen Sąd Rejonowy w Opatowiu (Opatówin piirioikeus, Puola) 4.4.2019 ja vaati [alkup. s. 5] maksettavaksi 7 139,76 PLN lakisääteisine viivästyskorkeineen laskettuna kanteen nostamispäivästä maksupäivään.

Vastineessaan vastaaja KM vaati kanteen hylkäämistä kokonaisuudessaan.

Kantajan asiamies velvoitettiin 14.6.2019 annetulla määräyksellä antamaan tietoja luotonantajan toteuttamista toimenpiteistä vastaajan luottokelpoisuuden arvioimiseksi ja lähettämään vastaajan luottokelpoisuuden tarkistuksen yhteydessä saadut asiakirjat. Kyseistä sitoumusta ei täytetty, sillä kantajan asiamies ei ole vielä antanut mitään tietoja eikä ole lähettänyt mitään asiakirjoja.

III. Ennakkoratkaisukysymyksen perustelut

Kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY 8 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantaja arvioi ennen luottosopimuksen tekemistä kuluttajan luottokelpoisuuden riittävien tietojen perusteella, jotka on voitu saada kuluttajalta, ja tarpeen mukaan asiaankuuluvasta tietokannasta haettujen tietojen perusteella. Jäsenvaltiot, joiden lainsäädännössä velvoitetaan luotonantaja arvioimaan ennen luottosopimuksen tekemistä kuluttajan luottokelpoisuus asiaankuuluvasta tietokannasta haettujen tietojen perusteella, voivat säilyttää tämän velvollisuuden. Direktiivin 23 artiklassa

puolestaan säädetään, että jäsenvaltioiden on annettava säännökset tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että **[alkup. s. 6]** ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Johdanto-osan 26 perustelukappaleen mukaan sitä vastoin jäsenvaltioiden olisi annettava säännökset tämän direktiivin perusteella annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava niiden täytäntöönpano. Vaikka seuraamusten valinta on jäsenvaltioiden harkinnassa, olisi säädettyjen seuraamusten oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

Kulutusluotoista 12.5.2011 annetun lain (ustawa o kredycie konsumenckim; yhtenäistetty teksti Dz.U. 2019.1083) 9 §:n mukaan luotonantaja on ennen kulutusluottosopimuksen tekemistä velvollinen arvioimaan kuluttajan luottokelpoisuuden (1 mom.). Luottokelpoisuus arvioidaan kuluttajalta saatujen tietojen, asiaankuuluvista tietokannoista tai luotonantajan rekistereistä haettujen tietojen perusteella (2 mom.). Kuluttajan on esitettävä luotonantajan pyynnöstä luottokelpoisuuden arvioimiseen tarvittavat asiakirjat ja tiedot. (3 mom.). Jos luotonantaja on pankki tai muu laissa luottoja myöntämään valtuutettu laitos, luottokelpoisuus arvioidaan 29.8.1997 annetun pankkilain (Prawo bankowe) 70 §:n ja muiden näitä toimijoita sitovien säännösten mukaisesti ottaen huomioon 1–3 momentti (4 mom.).

Kuluttajan luottokelpoisuuden tutkimista koskevan velvollisuuden laiminlyönnistä on Puolan oikeudessa määrätty seuraamus sääntöjenvastaisuuksista annetun lain 138c §:n 1a ja 4 momentissa. Kuluttajan luottokelpoisuuden arvioimista koskevan velvollisuuden noudattamatta jättäminen on sääntöjenvastaisuus, josta voidaan määrätä 20–5 000 PLN:n suuruinen sakko. Tässä yhteydessä on todettava, että seuraamus sääntöjenvastaisuudesta on ainoa Puolan oikeudessa säädetty seuraamus kuluttajan luottokelpoisuuden tutkimista koskevan velvollisuuden noudattamatta jättämisestä. Puolan oikeuskirjallisuudessa esitettyjen näkemysten ja Puolan tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan tämän velvollisuuden laiminlyönti tai puutteellinen täyttäminen ei tee sopimuksesta pätemätöntä eikä **[alkup. s. 7]** se ole perusteena luotonantajan korvausvastuulle kuluttajaa, takaajaa tai muita kolmansia kohtaan, jotka asettavat vakuuden kulutusluoton takaisinmaksusta. Kuluttajan luottokelpoisuuden kielteinen arviointi ei myöskään velvoita luotonantajaa hylkäämään luottihakemusta.¹

Kansallisen tuomioistuimen mukaan Puolan oikeudessa säädetty seuraamus sääntöjenvastaisuudesta ei vastaa kulutusluottosopimuksista ja neuvoston

¹ Czech, Tomasz: Kredyt konsumencki. Komentarz, 2. painos, SIP Lex; Sąd Administracyjny w Warszawien (hallintotuomioistuin, Varsova, Puola) tuomio 7.5.2014, VI ACa 945/13, LEX nro 1469473; Sąd Okręgowy w Kielcachin (alueellinen tuomioistuin, Kielce, Puola) tuomio 11.6.2014, II Ca 452/14, LEX nro 1511361; Sąd Administracyjny w Białymstokun (hallintotuomioistuin, Białystok, Puola) tuomio 6.11.2014, I ACa 452/14, LEX nro 1566930 ja Sąd Najwyższyn (ylin tuomioistuin, Puola) päätös (7) 30.9.1996, III CZP 85/96, OSP 1997 nro 7-8, järjestysnumero 139.

direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta 23.4.2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/48/EY säädettyjä vaatimuksia.

Kyseinen seuraamus ei ole tehokas, sillä se ei saa luoton- ja lainanantajia eikä varsinkaan ns. varjopankkien ja pikaluottojen alalla toimivia arvioimaan kuluttajan luottokelpoisuutta. Nyt käsiteltävä asia ja muut kansallinen tuomioistuimen käsittelemät asiat, joiden tosiseikat ovat samat, osoittaa tämän erittäin selvästi. Käsiteltävän asian ja useiden muiden asioiden tosiseikkojen tarkastelusta ilmenee yksiselitteisesti, että lainoja ja luottoja myönnetään erittäin velkaantuneille henkilöille, joilla ei ole mitään tulonlähteitä tai joilla on vähäiset tulot ja joihin on jo useampaan otteeseen kohdistunut ulosottomiehen suorittama pakkotäytäntöönpano. Lainan- tai luotonantajien esittämät tiedot, jotka koskevat luottoa tai lainaa hakevan henkilön tarkistamista tietokannoista, ovat yleensä paikkansapitämättömiä eikä niistä ilmene asioiden todellinen laita. Kansallisen tuomioistuimen mukaan nyt käsiteltävä asia on esimerkki tällaisen käytännön soveltamisesta. Tällainen johtopäätös on perusteltavissa sillä, että kantaja ei ole tähän päivään mennessä esittänyt vastaajan luottokelpoisuuden arvioimista koskevia tietoja eikä [alkup. s. 8] vastaajaa koskevia tietoja, jotka on haettu erityisesti seuraavista tietokannoista: Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor SA, jonka kotipaikka on Varsova; Krajowy Rejestr Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A, jonka kotipaikka on Wrocław; Biuro Informacji Kredytowej S.A, jonka kotipaikka on Varsova; Rejestr Dłużników ERIF Biura Informacji Gospodarczej S.A, jonka kotipaikka on Varsova, ja Związek Banków Polskichin (Puolan pankkiyhdistys) tietokannasta. On todettava, että vastaajan ottamaa luottoa koskevasta tietolomakkeesta käy ilmi, että luotonantaja ilmoitti ennen kyseisen sopimuksen tekemistä vastaajan tarkistamisesta mainituista tietokannoista ja vastaaja antoi luottosopimuksessa luotonantajalle valtuuden pyytää luottotietolaitoksia (Biura Informacji Kredytowych) antamaan sellaisia tietoja, jotka kuuluvat pankkisalaisuuden piiriin. Itse sopimuksessa sitä vastoin määrätään myös, että näiden toimien toteuttamista koskevan valtuuden antaminen on edellytyksenä lain edellyttämälle asiakkaan luottokelpoisuuden tutkimiselle ja näin ollen edellytyksenä luottosopimuksen tekemiselle ja luoton myöntämiselle.

Kun otetaan huomioon kansallisen tuomioistuimen nyt käsiteltävässä menettelyssä haltuunsa saamat tiedot ja erityisesti tiedot, jotka koskevat vastaajan ja hänen puolisonsa sitoumusten lukumäärää ja määrää, edellä mainittuja luotonantajan toimenpiteitä ei voida pitää muuna kuin tyhjänä puheena, jolla ei ole mitään yhteistä asiakkaan luottokelpoisuuden luotettavaa tarkistamista koskevan velvollisuuden täyttämisen kanssa. On lisäksi todettava, että kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnin sivuuttamista pidetään asiakasta houkuttelevana tekijänä ja luoton- tai lainanantajan mainonnan olennaisena osatekijänä. Yleisesti esiintyy mainoksia, joissa on suoraan kyse lainan tai luoton myöntämisestä arvioimatta ensin luottokelpoisuutta, mikä käytäntö ilmaistaan ilmauksilla ”Luotto ilman luottotietolaitosta viidessä minuutissa”, ”Luottoa ilmoituksen perusteella” ja jopa ”Luotto 15 minuutissa vaikka ulosottomies niskassa”. On todettava, että Puolan viranomaiset ovat panneet merkille tällaisten käytäntöjen soveltamisen kielteiset seuraukset ja ne on mainittu [alkup. s. 9] hallituksen lakiehdotuksen

tiettyjen lakien muuttamisesta koronkiskonnan estämiseksi (Puolan parlamentin keskusteluista laadittu pöytäkirja nro 3600)² perusteluissa. On kuitenkin huomautettava, että kyseinen ehdotus hylättiin 8. Sejmin toimikauden, joka kattoi vuodet 2015–2019, päättymisen vuoksi, eikä hanketta enää jatketa eikä siinä ennakoituja muutoksia loppujen lopuksi hyväksytty.

Puolan oikeudessa säädetyllä seuraamuksella ei ole myöskään varoittavaa vaikutusta, ja tämän osoittaa lainojen ja luottojen myöntämiseen perustuvan taloudellisen toiminnan mainostaminen esittämällä tietoja mahdollisen asiakkaan luottokelpoisuuden arvioinnin sivuuttamisesta. On lisäksi todettava, että kuluttajan luottokelpoisuuden arvioimisen sivuuttaminen tai tämän kelpoisuuden harhaanjohtava arvioiminen on todellinen käytäntö ja siitä seuraa lainojen ja luottojen myöntäminen velkaantuneille henkilöille ja henkilöille, jotka eivät anna takeita takaisinmaksusta. Kansallinen tuomioistuin katsoo, että tällaisten käytäntöjen soveltaminen estää yhden direktiivin johdanto-osan 26 perustelukappaleen mukaisen tavoitteen toteuttamisen, nimittäin vastuullisten käytäntöjen edistämisen kaikissa luottosuhteen vaiheissa ja luotonantajien estämisen ryhtymästä vastuuttomaan lainanantoon tai myöntämästä luottoja arvioimatta ensin luottokelpoisuutta. Tällaisten käytäntöjen salliminen on myös laiminlyönti, joka koskee jäsenvaltion velvollisuutta toteuttaa tarvittavaa valvontaa tällaisen menettelyn estämiseksi ja määrittää tarvittavat keinot seuraamusten langettamiseksi näin menetteleville luotonantajille.

Kansallisen tuomioistuimen mukaan varoittavan vaikutuksen puuttuminen johtuu siitä, että kuluttajan luottokelpoisuuden tutkimista koskevan velvollisuuden rikkomisesta säädetty seuraamus on liian lievä. Tämän velvollisuuden laiminlyönti on sääntöjenvastaisuus, josta voidaan määrätä vain 20–5 000 PLN:n suuruinen sakko. Sääntöjenvastaisuus lakkaa olemasta rangaistava yleensä vuoden kuluttua sen tekemisestä, ja jos **[alkup. s. 10]** menettely on pantu vireille tänä ajanjaksona, se lakkaa olemasta rangaistava kahden vuoden kuluttua siitä, kun tämä ajanjakso on päättynyt. Sääntöjenvastaisuudesta on vastuussa ainoastaan luonnollinen henkilö; tällainen vastuu ei koske sitä vastoin oikeushenkilöitä eikä oikeushenkilöllisyyttä vailla olevia yksiköitä. Tämä on merkityksellistä, sillä valtaosa Puolan markkinoilla lainoja ja luottoja myöntävistä toimijoista toimii oikeushenkilön muodossa. Seuraamus sääntöjenvastaisuudesta ei koske luoton- tai lainanantajaa oikeushenkilönä tai yksikkönä, vaan ainoastaan luonnollista henkilöä, joka itse työskentelee luoton- tai lainanantajana, tai henkilöä, joka johtaa yritystä, tai henkilöä, joka on valtuutettu tekemään sopimuksia kuluttajien kanssa. Luoton- tai lainanantaja, joka on oikeushenkilö, ei tosiasiallisesti ole missään vastuussa siitä, ettei kuluttajan luottokelpoisuuden tarkistamista ennen sopimuksen tekemistä koskevaa velvollisuutta täytetä. Tämän velvollisuuden täyttämisen laiminlyönnillä ei ole mitään vaikutusta tehdyn sopimuksen pätevyyteen eikä sillä evätä luotonantajalta tämän sopimuksen perusteella saatavia etuuksia eikä etenkin oikeutta korkoihin tai provisioon. Kansallisen

² <http://www.sejnn.gov.pl/sejnn.nsf/druk.xsp?nr=3600>

tuomioistuimen mukaan kuluttajan luottokelpoisuuden arvioimista koskevan velvollisuuden laajamittainen sivuuttaminen osoittaa, että Puolan oikeudessa säädetyt seuraamukset eivät vaikuta varoittavasti, eivätkä ne saa luoton- tai lainanantajia luopumaan ryhtymästä vastuuttomaan lainojen ja luottojen myöntämiseen. Lainan- tai luotonantaja, joka on myöntänyt lainan tai luoton rikkoen velvollisuutta arvioida kuluttajan luottokelpoisuus, ei menetä mitään tehtyyn laina- tai luottosopimukseen perustuvia etuja. Seuraamus sääntöjenvastaisuudesta koskee ainoastaan luonnollista henkilöä eikä suoraan eikä välillisesti vaikuta itse luoton- tai lainanantajaan.

Kansallinen tuomioistuin katsoo, että seuraamus sääntöjenvastaisuudesta ei ole myöskään oikeassa suhteessa kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia koskevan velvollisuuden laiminlyönnin vakavuuteen nähden. Tässä yhteydessä on **[alkup. s. 11]** todettava, että luotonantajan sopimuksen tekemistä edeltävällä velvollisuudella arvioida luotonottajan luottokelpoisuus pyritään suojaamaan kuluttajia ylivelkaantumis- ja maksukyvyttömyysriskeiltä ja se edesauttaa saavuttamaan direktiivin 2008/48 tavoitteen, joka on säätää kulutusluottojen osalta täydellisestä ja pakottavasta yhdenmukaistamisesta useilla keskeisillä aloilla - kulutusluottojen alalla -, minkä katsotaan olevan tarpeen, jotta varmistetaan, että unionin kaikki kuluttajat voivat käyttää hyväkseen etujensa korkeatasoista ja yhtäläistä suojaa, ja jotta voidaan helpottaa kulutusluottoja koskevien toimivien sisämarkkinoiden syntymistä. Velvollisuudella arvioida kuluttajan luottokelpoisuus pyritään varmistamaan tehokas kuluttajansuoja vastuutonta luottosopimusten, jotka ylittävät kuluttajien taloudelliset voimavarat ja saattavat johtaa kuluttajien maksukyvyttömyyteen, myöntämistä vastaan.³

Edellä esitetyn perusteella kansallinen tuomioistuin katsoo, että velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus on ensiarvoisen tärkeää direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi eikä sitä voida pitää merkityksettömänä tai jopa tarpeettomana rasituksena. Myöskään luoton- tai lainanantajien toteuttamat kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia koskevat toimenpiteet eivät voi olla luonteeltaan keinotekoisia, vaan niiden on oltava todellisia ja riittäviä tämän velvollisuuden täyttämiseksi. Se, että ei ole asianmukaista seuraamusta kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia koskevan velvollisuuden rikkomisesta, edistää kontrolloimatonta velkaantumista ja johtaa velkaantumiskierteeseen joutumiseen. Tästä on kyse vastaajan tapauksessa, sillä hänen velkansa määrä on huomattava, ja tällaisen velkaantumisen syntymistä edisti huomattavassa määrin se, että luotonantaja löi laimin velvollisuuden tarkistaa kuluttajan luottokelpoisuus. Riittävän seuraamuksen puuttuminen ei saa myöskään luotonantajia muuttamaan käytäntöjään siten, että ne noudattaisivat tarkasti direktiivin 2008/48 ja lainsäädännön, **[alkup. s. 12]** jolla kyseinen direktiivi saatetaan osaksi jäsenvaltioiden kansallista oikeutta, mukaisia velvollisuuksiaan. Tämä taas vaikuttaa kielteisesti direktiivin yhden tavoitteen toteuttamiseen, sillä direktiivillä pyritään varmistamaan tehokas kuluttajansuoja vastuutonta luottosopimusten,

³ Tuomio 27.3.2014, LCL Le Crédit Lyonnais SA v. Fesih Kalhan, C-565/12, EU:C:2014:190.

jotka ylittävät kuluttajien taloudelliset voimavarat ja saattavat johtaa kuluttajien maksukyvyttömyyteen, myöntämistä vastaan.

Kansallisen tuomioistuimen mielestä ennakkoratkaisun pyytäminen on välttämätöntä edellä esitettyjen epäilysten selvittämiseksi ja käsiteltävän asian ratkaisemiseksi asianmukaisesti. Tähän pyyntöön annettavan ratkaisun sisällöllä on välitön vaikutus sen arvioimiseen, mitkä ovat kuluttajan luottokelpoisuuden arviointia koskevan velvollisuuden noudattamatta jättämisen seuraukset, ja se tulee olemaan lisäksi vertailukohta sekä tässä asiassa että muissa asioissa, joiden tosiseikat ja oikeudelliset seikat ovat samat tai samankaltaiset. Ennakkoratkaisun antaminen on välttämätöntä, koska unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ei ole kysymyksessä määriteltyihin seikkoihin välittömästi liittyviä toteamuksia, ja edellä esitetyn käytännön vuoksi, jolla sivuutetaan velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus, mikä kansallisen tuomioistuimen mukaan vaikuttaa kielteisesti direktiivin tavoitteiden toteutumiseen ja heikentää olennaisesti yhteisön oikeuden säännösten tehokkuutta.

Näin ollen edellä esitetty on perusteena tämän päätöksen päätösoosan 1 kohdalle.

-- [alkup. s. 13] [käsittelyn lykkääminen]

-- [kansallinen menettely]

TYÖASIAKIRJA